Dosarul nr. 2-15148/2024, 2-24130532-12-2-15112024

HOTĂRÂRE
în numele legii

15 aprilie 2025 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

în componență:

președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon

grefierul Alina Roman

cu participarea:

reprezentantului reclamantului, avocatul Serghei Mocanu

examinând în ședință de judecată publică cauza civilă la acțiunea depusă de Valentin Sula împotriva Inspectoratului General al Poliției și Valentinei Dabija cu privire la încasarea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă

La data de 14 noiembrie 2024 avocatul Serghei Mocanu, acționând în interesele reclamantului Valentin Sula, a depus acțiunea împotriva Inspectoratului General al Poliției și Valentinei Dabija cu privire la încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii indică că la data de 28 aprilie 2024, aproximativ la orele 17.30, pârâta Dabija Valentina intenționat în scop de a prejudicia drepturile și interesele lui Valentin Sula folosindu-se de neglijența organelor de poliție a comis injuria reclamantului.

Pe faptul indicat, la solicitarea reclamantului de către organele de poliție a fost inițiată o procedura contravențională în cadru căruia lui Valentin Sula i s-a atribuit statut de victimă.

Prin procesul-verbal întocmit de agentul constatator Timercan Marin din cadru Inspectoratului de Poliție ***** din 15 mai 2024 pârâta Dabija Valentina a

fost recunoscută culpabilă de comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional și sancționată cu o amendă în sumă de 450 lei.

Inspectoratul de Poliție *****, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi desinestătător subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Luînd în considerație prevederile art. 2 din Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, ținând cont de erorile admise de către reprezentanții IP ***** care nu au prevenit comiterea contravenției menționate supra, apreciază că, în mod indubitabil, reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciu moral.

Analizând gravitatea cauzării suferințelor psihice suportate de către Valentin Sula în urma comportamentului ilegal al pârâților, consideră că suma de 20000 lei, ar fi una echitabilă suferințelor psihice suportate și care constituie o satisfacere comensurabilă și nu este excesivă pentru pârâți.

Astfel, solicită reclamantul Valentin Sula să fie încasat de la pârâții Inspectoratul General al Poliției și Dabija Valentina în beneficiul lui prejudiciul moral în suma de 20000 lei și încasarea de la pârâții Inspectoratul General al Poliției și Dabija Valentina în beneficiul lui a cheltuielilor de judecata legate de examinarea prezentului litigiu.

Inspectoratul General al Poliției a depus referință asupra cererii de chemare în judecată. În motivarea referinței menționează că la 28 aprilie 2024 agentul constatator al Inspectoratului de poliție *****, Marin Timercan, în baza probelor acumulate, a întocmit proces-verbal de constatare a contravenției sancționând contravenienta Valentina Dabija, iar reclamantului Valentin Sula i s-a acordat statutul de victimă. La caz, pretențiile lui Sula Valentin sunt neîntemeiate, or, art. 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 prevede expres cazurile în care survine dreptul persoanei/juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și al instanțelor de judecată.

Astfel, pentru prezența unei acțiuni civile întemeiate, nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art. 6 din Legea nr. 1545 din 23 februarie 1998, dar este necesar și întrunirea dispozițiilor prevăzute de art. 3 alin. (1) din aceeași lege.

Pentru angajarea statului în achitarea compensației pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, este nevoie de existența faptei ilicite, respectiv, nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului, la caz, atragerea la răspundere contravențională și aplicarea de către agentul constatator a amenzii contravenționale nu atrage răspunderea statului. Mai exact, pentru angajarea răspunderii statutului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de anchetă sunt necesare condiții speciale. O condiție necesară este actul de

reabilitare, care și atestă admiterea erorii judiciare și prejudicierea neîntemeiată a persoanei, iar, în speță, actele întocmite în privința reclamantului au fost anulate prin hotărâre judecătorească.

La caz, contravenția a fost constatată de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție ***** al Inspectoratului General al Poliției. Acest drept i-a fost atribuit prin art. 400 alin. (2) al Codului contravențional, potrivit căruia sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului. Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzei contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerii interne.

Se subliniază că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit nu de către autoritate publică, ci de către agentul constatator, de unde reiese că instituția nu poartă răspunde pentru acțiunile agentului constatator, care acționează independent și în conformitate cu legislația în vigoare.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Serghei Mocanu în ședința de judecată a susținu acțiunea și a solicitat admiterea în sensul formulat.

Examinând acțiunea și referința, cercetând actele cauzei, stabilind circumstanțele cauzei, instanța de judecată constată că acțiunea este întemeiată parțial, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 5 Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile, libertăţile şi interesele legitime încălcate.

Conform art. 20 alin. (1) şi alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova, (1) orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

Conform art. 53 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârşite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.

Conform art. 8 alin. (1), alin. (2) lit. c) Codul civil, (1) drepturile si obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum si în baza actelor persoanelor fizice si juridice care, desi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi si obligaţii civile, pornind de la principiile generale si de la sensul legislaţiei civile. (2) Drepturile si obligaţiile civile apar din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi si obligaţii.

Conform art. 9 Codul civil, persoanele fizice si juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îsi exercite drepturile si să îsi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică si

cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice si juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Conform articolului 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probe în cauzei civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit articolului 118 alin .(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform articolului 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile articolului 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în şedință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Conform art. 34 alin. (2) din Constituția RM, autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal.

Conform 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de aplanare a litigiului dintre părţi pînă la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract. Apărarea drepturilor civile pe cale administrativă se face doar în cazurile prevăzute de lege. Hotărîrea emisă pe cale administrativă poate fi atacată în instanţă de judecată.

Prevederile art. 16 alin. (1) Cod civil, statuează că apărarea dreptului civil se face prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) recunoaşterea nulităţii actului juridic; d) declararea

nulităţii actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligaţiei în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciilor; h) încasarea clauzei penale; i) repararea prejudiciului moral; j) desfiinţarea sau modificarea raportului juridic; k) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; l) alte căi prevăzute de lege.

Conform art. 19 alin. (1)-(3) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria nur. *****cu numărul de înregistrare *****din 15 mai 2024, Valentina Dabija a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod Contravențional și sancționată cu o amendă în sumă de 450 lei (fila dosarului 8).

Astfel, s-a constatat că la 28 aprilie 2024, aproximativ la orele 17:30, în urma apelului telefonic efectuat de către reclamantul Valentin Sula, precum că un grup de persoane printre care și pârâta Valentina Dabija intenționat l-au numit cu cuvinte ofensatoare și necenzurate pe reclamantul Valentin Sula.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea ele a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Potrivit art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statalul polițistului, nr. 320 din 27 decembrie 2012, Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Potrivit art. 14 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statalul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate. Subdiviziunile specializate sunt unități ale Poliției de competență teritorială generală, subordonate

Inspectoratului General al Poliției, care pot crea servicii publice desconcentrate și se instituie conform specificului unor sectoare și direcții concrete de activitate. Prin ordinul ministrului afacerilor interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală. Structura și regulamentele de activitate a subdiviziunilor specializate se aprobă de către ministrul afacerilor interne.

În temeiul art. 15 alin. (l)-(3) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statalul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, Poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale – unități ale Poliției cu personalitate juridică, de competență teritorială corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale a țării, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care sunt amplasate și își desfășoară activitatea în teritoriul unității administrativ-teritoriale în baza regulamentelor de organizare și funcționare aprobate de șeful Inspectoratului General al Poliției. În municipiul Chișinău și în UTA Găgăuzia se organizează și funcționează direcții de poliție. In cadrul Direcției de Poliție a municipiului Chișinău se organizează și funcționează unități de poliție ale sectoarelor, secții și servicii, corespunzător organizării administrativ-teritoriale a municipiului, în funcție de întinderea teritoriului, de numărul populației, de numărul și de importanța obiectivelor economice și sociale.

Conform art. 15-17 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12 noiembrie 2019, Inspectoratul are în subordinea sa: 1) subdiviziuni specializate; 2) subdiviziuni teritoriale. În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, la propunerea șefului Inspectoratului, prin ordin al ministrului afacerilor interne, se înființează subdiviziuni specializate, inclusiv subdiviziunea care va avea calitatea de organ de urmărire penală. Subdiviziunile specializate reprezintă entități ale Poliției de competență teritorială generală, cu sau fară personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului.

Conform art. 32 alin. (1) Cod contravențional sancțiunea contravențională este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție. Astfel, aplicarea sancțiunilor contravenționale are drept scop: a) ocrotirea valorilor sociale, protejate de normele juridice contravenționale; b) corectarea și reeducarea în spiritul respectării ordinii de drept a persoanei care a comis cu vinovăție o contravenție prevăzută în legea contravențională; c) prevenirea săvârșirii de noi fapte antisociale atât de către contravenient, cât și de către alte persoane.

Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție constituie o modalitate legală de desfășurare a procesului contravențional, iar însăși pornirea procesului contravențional, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, recunoașterea persoanei în calitate de contravenient, reprezintă niște măsuri procesuale ce țin de procesul contravențional, care nu încalcă în esență drepturile

persoanei și nu cauzează prejudicii, dacă nu sunt definitive și dacă nu dăunează iremediabil drepturilor persoanei în privința căreia se întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție.

În contextul pretențiilor formulate de reclamant, instanța reţine că în temeiul art. 45 alin. (1) Cod contravenţional, dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă.

În consecință, instanța de judecată constată că există un temei juridic și obiectiv pentru recunoașterea dreptului reclamantului Valentin Sula de a solicita și a obține repararea prejudiciului moral suferit, având în vedere atât circumstanțele cauzei, cât și dispozițiile legale aplicabile. Astfel, contravenienta Valentina Dabija a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional (injuria), pornind de la faptul că la data de 28 aprilie 2024, aproximativ la orele 17:30, l-a numit cu cuvinte ofensatoare și necenzurate pe reclamantul Valentin Sula.

Conform art. 20 alin. (1) și (2) din Constituția R.M., orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Conform 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art. 2036 Cod civil, (1) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. (4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. (5) Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Conform art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Totodată, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-şi estimeze prejudiciul adus, dar numai instanţa de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noţiunea reparării rezonabile, de circumstanţele cazului concret, de personalitatea părţilor, durata menţinerii consecinţelor vătămării, circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul.

În speță reclamantul pretinde la repararea prejudiciului moral din contul Valentinei Dabija și Inspectoratului General al Poliției în sumă de 20000 lei. Instanța de judecată a stabilit că reclamantului i-au fost cauzate suferințe ce justifică pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral de către Valentina Dabija. Iar procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de agentul constatator al Inspectoratului de poliție *****, Marin Timercan. Astfel, instanța de judecată constată că Inspectoratul General al Poliției este formal indicat în calitate de pârât în acțiune, or, acesta nu poate fi pârât în litigiul în speță, deoarece în rezultatul acțiunilor ilicite ale contravenientei Valentina Dabija reclamantului Valentin Sula i-a fost cauzat prejudiciu moral.

Din considerentele expuse, instanța respinge ca fiind neîntemeiată pretenția înaintată de reclamantul Valentin Sula împotriva Inspectoratului General al Poliției.

La soluționarea chestiunii referitoarea la cuantumul prejudiciului moral pretins de către reclamant în sumă de 20000 lei, instanța de judecată consideră că acesta este excesiv în raport cu circumstanțele speței. Având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, reieșind din faptul constatat instanţa de judecată conchide că este întemeiată parțial pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului moral și consideră necesar de a dispune repararea prejudiciului moral prin încasarea sumei de 1000 lei din contul pârâtei Valentina Dabija în beneficiul reclamantului Valentin Sula.

Reieşind din circumstanţele menţionate, instanţa consideră necesar a admite parțial acțiunea înaintată Valentin Sula împotriva Valentinei Dabija cu privire la

încasarea prejudiciului moral și să dispună încasarea sumei de 1000 lei din contul Valentina Dabija în contul lui Valentin Sula, cu titlu de prejudiciu moral.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată), de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune.

Având în vedere că reclamantul Valentin Sula, a fost scutit, în temeiul legii, de la plata taxei de stat la momentul înaintării cererii, instanța urmează să dispună încasarea taxei de stat în cuantum de 150 lei de la pârâta Valentina Dabija, în beneficiul bugetului de stat.

În conformitate cu art. art. 236, 238-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite parțial acțiunea.

Se încasează de la Valentina Dabija în beneficiul lui Valentin Sula prejudiciul moral cauzat prin contravenție în mărime de 1000 (o mie) lei. În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Valentina Dabija în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 150 (o sută cincizeci) lei.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecătorul Viorica Dodon